

На основу члана 31. став 1. тачка 2. подтачка 1, члана 36. и члана 40. Закона о буџетском систему ("Службени гласник РС", бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13 и 63/13 – испр., 108/13, 142/14 и 68/15 – др. закон, 103/15, 99/16, 113/17, 95/18, 31/19, 72/19, 149/20, 118/21 и 138/22 – у даљем тексту Закон),

Одељење за буџет, финансије и трезор доноси

УПУТСТВО ЗА ПРИПРЕМУ ОДЛУКЕ О БУЏЕТУ ОПШТИНЕ ТЕМЕРИН ЗА 2024. ГОДИНУ И ПРОЈЕКЦИЈА ЗА 2025. И 2026. ГОДИНУ

Овогодишња локална буџетска кампања почиње са достављеним Упутством за припрему одлуке о буџету локалних власти за 2024. годину и пројекција за 2025. и 2026. годину, јер нам је Министарство финансија доставило наведени документ дана 04. јула 2023. године.

Упутство је припремљено на основу тренутно важећег Закона о финансирању локалне самоуправе. Такође, основа за израду Упутства су важећи прописи који регулишу број запослених у ЈЛС и начин одређивања њихових плата (основице, коефицијенти и друго), а ако се накнадним Упутством Министарства дефинишу другачији параметри од параметара дефинисаних овим Упутством, Одељење за буџет, финансије и трезор ће благовремено доставити допуњено Упутство за припрему Одлуке о буџету Општине Темерин за 2024. годину са свим неопходним информацијама и објашњењима.

У складу са чланом 112. Закона, почевши од доношења одлука о буџету за 2015. годину, све локалне самоуправе и корисници буџетских средстава су у обавези да своје финансијске планове припремају у складу са програмском методологијом.

Упутство које вам достављамо, садржи основне економске претпоставке, смернице и параметре на основу којих израђујете Предлог финансијског плана за 2023. годину и наредне две фискалне године. Директни корисници буџета су одговорни да упутство са одговарајућим обрасцима доставе индиректним корисницима буџета у својој надлежности.

У складу са буџетским календаром **рок за доставу предлога финансијских планова је 10. септембар 2023. године** када су корисници буџета обавезни према Закону да доставе своје предлоге Одељењу за буџет финансије и трезор. За све додатне информације око припреме финансијских планова можете се обратити Одељењу за буџет, финансије и трезор на телефон 021/851-366 или мејлом на адресу joska.budzet@temerin.rs.

Услед настале ситуације везане за енергетску кризу изазвану ратом у Украјини, као и због тога што су макроекономска кретања у протеклом периоду под снажним утицајем изласка из кризе изазване пандемијом, Министарство финансија даје препоруку јединицама локалне самоуправе да приликом припремања одлука о буџету изврше распоред средстава у односу на обавезе чије измирење је приоритетно.

У оквиру спровођења реформе јавних финансија започет је процес унапређења програмског модела буџета кроз увођење принципа родно одговорног буџетирања у буџетски процес. До 2024. године предвиђено је да се заокружи процес постепеног увођења родно одговорног буџетирања за све буџетске кориснике на свим нивоима власти, сходно члану 16. став 1. Закона о изменама и допунама Закона о буџетском систему („Службени гласник РС”, број 103/15 и 72/19), путем плана његовог постепеног увођења који доноси покрајински секретаријат за финансије, односно орган надлежан за буџет јединице локалне самоуправе. Имајући у виду наведену законску одредбу потребно је да надлежни орган локалне власти на годишњем нивоу донесе план за увођење родно одговорног буџетирања којим ће одредити **једног или више корисника буџетских средстава и један или више програма опредељеног буџетског корисника за који/које ће се дефинисати (на нивоу програма и/или програмске активности) најмање један родно одговоран циљ и одговарајући показатељи/индикатори** који адекватно мере допринос циља унапређењу равноправности између жена и мушкараца.

Имајући у виду обавезу корисника буџета да на основу праћења спровођења програма, у складу са Упутством за праћење и извештавање о учинку програма, израђују годишњи извештај о учинку програма (за последњу завршену фискалну годину), односно извештај о учинку програма за првих шест месеци текуће фискалне године (полугодишњи извештај) и достављају надлежном органу у роковима предвиђеним буџетским календаром неопходно је, да би се адекватно мерио учинак потрошње и добијале информације које се користе за унапређење ефикасности и ефикасности јавне потрошње, да се приликом дефинисања показатеља тежи ка томе да они задовоље критеријум СМАРТ. **Буџетски корисници дужни су да на својим интернет страницама објављују годишње финансијске извештаје и годишњи извештај о учинку програма, у складу са општим правилима о транспарентности.**

У складу са чланом 28. Закона о буџетском систему образложење одлуке о буџету садржи, између осталог, програмске информације које чине описи програма, програмских активности и пројеката корисника буџетских средстава, циљеве који се желе постићи у средњорочном периоду, као и показатеље учинака за праћење постизања наведених циљева.

Упутство за припрему Одлуке о буџету Општине Темерин за 2024. годину садржи:

1. Основне економске претпоставке и смернице за припрему Одлуке о буџету локалне власти за 2024. годину са средњорочним пројекцијама,
2. Опис планиране политике локалне власти,
3. Процена прихода и примања и расхода и издатака за 2024. годину и наредне две фискалне године,
4. Обим средстава, односно лимит расхода и издатака буџетских корисника за 2024. годину, са пројекцијама за наредне две фискалне године,
5. Смернице за исказивање издатака за капиталне пројекте за 2024, 2025. и 2026. годину и
6. Поступак и динамику достављања предлога финансијских планова буџетских корисника.

1. Основне економске претпоставке и смернице за припрему одлуке о буџету локалне власти за 2024. годину са средњорочним пројекцијама

Макроекономска кретања у протеклом периоду под снажним су утицајем изласка из кризе изазване пандемијом и уласка у нову кризу услед конфликта у Украјини. Иако је у првој половини 2022. године остварен солидан раст БДП од скоро 4,0%, у овом периоду изостали су значајнији негативни ефекти геополитичких дешавања на динамику домаће привредне активности. Међутим, у складу са очекивањима, ескалација сукоба у Украјини и заоштравање међународних економских и политичких односа, праћени рекордним ценама енергената и последично смањеној глобалној трговини и спољној тражњи, почела су временом да се одражавају и на домаћу економску активност. Већ током трећег квартала, међугодишње посматрано, раст привреде успорио је на 1,0%, да би у четвртом тромесечју економски раст износио свега 0,5% м.г. Успорена динамика инвестиција и растућа инфлација, уз повећану неизвесност и смањену спољну тражњу, као и нешто слабија пољопривредна сезона, главни су фактори који су утицали на динамику економске активности током друге половине 2022. године. Ипак, и у таквим околностима остварен је раст БДП од 2,3% у 2022. години. Знатно бољи епидемиолошки услови праћени растом економске активности допринели су повећаној стопи партиципације радне снаге и јачању тржишта рада, уз истовремено повећање реалних зарада и запослености. С друге стране, најзначајнији негативан утицај конфликта у Украјини на домаћа макроекономска кретања током претходне године огледао се у расту инфлације и повећању дефицита текућег рачуна платног биланса. Раст инфлације за који се првобитно очекивало да ће бити привременог карактера као последица постепеног ишчезавања ефеката пандемије, додатно је убрзан пре свега услед повећања глобалних цена хране и енергената, тако да је у 2022. години раст потрошачких цена у просеку износио 11,9%.

Макроекономска кретања почетком 2023. године генерално су на нивоу пројектованих. Узимајући у обзир актуелне економске трендове и изгледе за међународно окружење Министарство финансија процењује да ће раст БДП у 2023. години износити 2,5%, док ће у 2024. години убрзати на 3,5%, што је непромењено у односу на претходна очекивања. Инфлација је у марту 2023. године међугодишње посматрано достигла врхунац и износила је 16,2%, тако да се од априла нашла на опадајућој путањи уз очекивани знатнији пад у другој половини текуће године. У смеру смиривања инфлаторних притисака деловаће досадашње заоштравање монетарних услова, слабљење ефеката глобалних фактора који су водили расту цена енергената и хране у претходном периоду, као и успоравање увозне инфлације. Повратак инфлације у границе циља очекује се средином 2024. године.

Основне макроекономске претпоставке за 2024. годину

	2023	2024
<i>БДП, млрд РСД</i>	8103,5	8773,6
<i>Стопа номиналног раста БДП, %</i>	14,3	8,3
<i>Стопе реалног раста БДП, %</i>	2,5	3,5
<i>Потрошачке цене, годишњи просек, %</i>	12,5	4,9

Извор: Фискална стратегија за 2024. годину са пројекцијама за 2025. и 2026. Годину

Локална власт је у обавези да реално планира своје приходе буџета. Наиме, приликом планирања прихода потребно је поћи од њиховог остварења за три квартала у 2023. години и њихове процене за задњи квартал те године, што представља основ за примену горе наведених макроекономских параметара, односно основ за њихово увећање, при чему укупан раст прихода не сме да буде већи од номиналног раста БДП (пројектован номинални раст у 2024. години од 8,3%). Изузетно локална власт може планирати већи обим прихода, с тим што је у том случају дужна да у **образложењу одлуке о буџету наведе разлоге за такво поступање**, као и да образложи параметре (кретање запослености, просечне зараде, очекиване инвестиционе активности, промене у степену наплате пореза на имовину итд.) коришћене за пројекцију таквих прихода.

Уколико локална власт очекује приходе по основу донација, апропријације прихода и расхода (извор финансирања 05 и 06) може планирати у складу са очекиваним износом ових средстава. Апропријације прихода и примања, расхода и издатака из извора финансирања 07 - Трансфери од других нивоа власти, 08 - Добровољни трансфери од физичких и правних лица и 09 - Примања од продаје нефинансијске имовине могу се планирати у складу са реално очекиваним приливом средстава по тим основама.

Ненаменске трансфере јединице локалне самоуправе треба да планирају у истом износу који је био опредељен Законом о буџету Републике Србије за 2023. годину („Службени гласник РС”, број 138/22).

У складу са чланом 5. Закона о буџетском систему приходи и примања исказују се у укупно оствареним износима, а расходи и издаци у укупно извршеним износима. Правилником о условима и начину вођења рачуна за уплату јавних прихода и распоред средстава са тих рачуна прописани су рачуни за уплату јавних прихода, тако да сви јавни приходи и примања којима се финансирају надлежности локалне власти **треба да буду уплаћени на рачуне прописане за уплату јавних прихода**, чиме би се испоштовало уставно начело бруто принципа (члан 92. Устава Републике Србије), а не на подрачунае корисника буџетских средстава.

2. Опис планиране политике локалне власти

Приоритет политике Општине Темерин у наредном периоду је консолидација јавног сектора на нивоу јединице локалне самоуправе. Побољшање организације функционисања јавних предузећа и установа како би се на рационалан начин користили финансијски и материјални ресурси приликом пружања услуга грађанима. Консолидација буџета Општине Темерин у циљу успостављања одрживог нивоа расхода корисника буџетских средстава у односу на остварене приходе.

Локални јавни приходи имаће приоритет у наредном периоду, као и рационализација пословања на свим нивоима уз доследно поштовање Закона о буџетском систему, Закона о јавним набавкама итд. Посебну пажњу треба обратити на повећање квалитета општинских јавних услуга према грађанима код свих јавних институција чији је оснивач општина.

У наредном периоду настојаће се да се повећа ниво инвестирања у развој и одржавање комуналне инфраструктуре, како би се омогућила повољнија клима за инвестирање у Општини Темерин и како би се подигао ниво привредне активности, повећао стандард и запосленост грађана.

Изградња постројења за прераду воде, представља једну од највећих инвестиција у будућем периоду, за нашу Општину. Локална самоуправа ће уложити значајна финансијска средства за решавање питања водоснабдевања у нашој Општини. У 2022. години израђен је пројекат за фабрику воде, од стране Природно – математичког факултета, који је био ангажован на том послу и у наредном периоду очекује се изградња фабрике воде (финансирање од виших нивоа власти). Крајем 2022. године потписан је уговор између Управе за капитална улагања АПВ и Општине Темерин за финансирање пројекта "Изградња постројења за пречишћавање бунарске воде са изворишта "Старо Ђурђево" у општини Темерин". Укупна вредност инвестиције износи око 1.650.000.000,00 динара (око 14 милиона евра). Очекујемо да до краја текуће године кренемо и у реализацију поменутог пројекта (фабрику воде), а у року од две године да се пројекат и реализује у потпуности и на тај начин би се решио дугогодишњи проблем пијаће воде у нашој Општини и створили би се услови за здравији и квалитетнији живот наших суграђана.

Изградња пречистача отпадних вода у Општини Темерин такође, представља појединачно једну од највећих инвестиција у будућем периоду. Све досадашње процене се односе на вредност од преко три милиона евра, односно приближно око 420.000.000,00 динара. У условима постојања привременог решења пречистача отпадних вода, чији се капацитети убрзано смањују због динамичног ширења канализационе мреже и раста интересовања за прикључење на мрежу коначно решење за пречистач отпадних вода је потпуно актуелизовано. Решавање питања отпадних вода у Општини Темерин је питање здравља људи, заштите животне средине, даљег развоја општине и стварање услова за квалитетнији живот грађана.

Такође, локална самоуправа ће и у наредној буџетској години субвенционисати камате за пољопривредне кредите, затим отварање нових радних места, нових радњи, као и ангажовање младих кадрова путем стручне праксе.

Када је у питању ресор образовања, општина Темерин ће и у 2024. години задржати примере добре праксе у ресору образовања и тако дати подршку образовном систему,

ученицима и наставницима. Општина ће и у наредној години додељивати подстицајна средства: за средњошколце машинског смера СШ "Лукијан Мушицки" Темерин; стипендије за студенте; награде за ученике и наставнике; уџбенике за ђаке прваке; регресирање путних трошкова средњошколцима и студентима; дечја недеља; бесплатно учење енглеског језика у вртићу и за многе друге пројекте и активности. Такође, наставиће се инвестиционо улагање у објекте образовања. Очекујемо да до краја године кренемо и у реализацију пројекта реконструкције основне школе на Телепу. Тиме би у највећем делу имали заокружену целину реконструисаних и обновљених објеката основних школа и предшколских установа. Реконструкција и доградња вртића у Бачком Јарку ће бити завршена до почетка школске године 2023/2024 године. Реконструкција је рађена првенствено са циљем повећања капацитета броја уписане деце и по први пут ћемо у овом објекту имати јаслени узраст.

Примарни будући циљеви ресора за здравство и социјалну заштиту биће побољшање квалитета услуга кроз набавку савремене медицинске опреме, пружање значајне финансијске помоћи приликом рођења детета, подела ауто седишта нашим најмлађим суграђанима као и други видови подршке, а све у циљу повећања наталитета у општини.

3. Процена прихода и примања и расхода и издатака за 2024. годину и наредне две фискалне године

Према начелу законитости, можда у пројекцијама не би требало узимати у обзир прописе – законе који нису усвојени, међутим, примена начела опрезности билансирања и стратешког размишљања у управљању јавним финансијама говоре да постоје довољно јаке индикације да се могу предвидети потенцијални изазови и изненађења у предвидивости приходне стране буџета Општине Темерин за 2024. годину. Стручна служба је на становишту да је боље радити пројекције и планове применом опрезног приступа, који лако може постати реалност, него отворити буџетски процес са постојећим показатељима и структуром прихода, који се касније могу показати нереално високим и неостваривим. Последице могу бити преузете обавезе од стране буџетских корисника које се не могу измирити јер ће недостајати средства.

Приликом планирања обима средстава, односно лимита расхода и издатака за сваког буџетског корисника, локални орган управе надлежан за финансије мора реално да их планира, односно да пође од њиховог извршења у овој години, као и планираних политика у наредном периоду.

Процена прихода и примања и расхода и издатака за период 2024 – 2026. године дата је у табеларним прегледима који су саставни део овог упутства (**прилог 4 и прилог 5**).

4. Обим средстава, односно лимит расхода и издатака буџетских корисника за 2024. годину, са пројекцијама за наредне две фискалне године

Предлози финансијских планова буџетских корисника за 2024. годину попуњавају се на основу достављеног обима средстава (**прилог 5**). Од буџетских корисника се очекује да одговорно и у складу са својим надлежностима а применом принципа штедње и рационализације расхода, као и могућностима укупног буџетског оквира, распореде предложени обим средстава по програмима, програмским активностима и пројектима. Укупан збир предлога

не сме да прелази укупан предложени обим средстава додељен буџетском кориснику.

Уколико се услед доношења нових прописа укаже потреба за активностима, односно услугама који нису постојали у буџетима претходних година, а изискују повећање финансијских средстава потребних за њихову реализацију, буџетски корисник је у обавези да у оквиру садржаја програма, односно текућих активности или пројекта, детаљно образложи да се ради о новим активностима, односно услугама за које је потребно обезбедити средства изнад лимита утврђених овим Упутством.

Уколико корисник има потребе за додатним програмима, програмским активностима и/или пројектима, чије остварење премашује износ предложеног обима буџетских средстава, посебно ће те програме/програмске активности/пројекте исказати као захтев за додатно финансирање програма/програмске активности/пројекта.

У процесу планирања средстава мора се поштовати исказивање прихода и примања, односно расхода и издатака на основу система јединствене буџетске класификације, у складу са стандардним класификационим оквиром утврђеним *Правилником о стандардном класификационом оквиру и контном плану за буџетски систем* (Службени гласник РС, бр. 16/2016, 49/2016...и 66/2021). За примену програмске класификације потребно је користити шифре програма и програмских активности из Анекса 5 – Упутства за израду програмског буџета.

Планирање, извршавање и контрола финансијског плана буџетског корисника вршиће се на четвртном нивоу економске класификације. Предложени износи средстава исказују се у апсолутним износима, с тим што се препоручује заокруживање износа на хиљаде динара (задње три цифре нуле).

Група конта 41 – Расходи за запослене

Плате запослених у јавном сектору уређене су Законом о систему плата запослених у јавном сектору („Службени гласник РС”, број 18/16, 108/16, 113/17, 95/18, 86/19, 157/20 и 123/21).

Плате запослених код корисника буџета локалне власти уређене су и у складу са Законом о платама у државним органима и јавним службама („Службени гласник РС”, бр. 34/01, 62/06...113/17 - др.закон), Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плата именованих и постављених лица и запослених у државним органима („Службени гласник РС”, бр. 44/08 - пречишћен текст, 2/12, 113/17-др.закон и 23/18, 95/18- др. закон, 86/19 – др.закон, 157/20 и 123/21 – др.закон).

Приликом обрачуна и исплате плата за запослене у предшколским установама и другим јавним службама (установе културе) не примењује се Уредба о коефицијентима за обрачун и исплату плата именованих и постављених лица и запослених у државним органима, већ Уредба о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама („Службени гласник РС”, бр. 44/01... 157/20-др.закон, 19/21 и 123/21).

Приликом обрачуна и исплате плата запослених код корисника буџета локалне власти примењују се основице према закључцима Владе Републике Србије, до почетка примене одредаба Закона о систему плата запослених у јавном сектору.

Средства за плате задржана су на нивоу средстава планираних Законом о буџету Републике Србије за 2023. годину, а евентуална корекција износа планираних средстава за плате извршиће се у току буџетске процедуре на основу ревидиране Фискалне стратегије, измена и допуна Закона о буџетском систему и процене потребних средстава за расходе за запослене за 2024. годину.

Средства за плате се планирају на бази броја запослених који раде, а не систематизованог броја запослених.

Уколико локална власт не планира у својим одлукама о буџету за 2024. годину и не извршава укупна средства за обрачун и исплату плата на начин како је наведено, министар надлежан за послове финансија може привремено обуставити пренос трансферних средстава из буџета Републике Србије, односно припадајућег дела пореза на зараде и пореза на добит правних лица, док се висина средстава за плате не усклади са наведеним ограничењем.

Министар надлежан за послове финансија ближе ће уредити начин и садржај извештавања о планираним и извршеним средствима за исплату плата и структуру расхода за запослене на економским класификацијама 413-416 у 2024. години.

Средства која су била планирана за новозапошљавање у 2024. години не могу се користити за повећање плата запослених који већ раде.

Као и у претходним годинама, и у буџетској 2024. години не треба планирати обрачун и исплату поклона у новцу, божићних, годишњих и других врста награда, бонуса и примања запослених ради побољшања материјалног положаја и побољшања услова рада предвиђених посебним и појединачним колективним уговорима, за директне и индиректне кориснике буџетских средстава локалне власти, као и друга примања из члана 120. став 1. тачка 4. Закона о раду („Службени гласник РС”, бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/14, 13/17- УС, 113/17 и 95/18-аутентично тумачење) осим јубиларних награда за запослене који су то право стекли у 2024. години и новчаних честитки за децу запослених.

Такође, у 2024. години не могу се исплаћивати запосленима код директних и индиректних корисника буџетских средстава локалне власти, награде и бонуси који према међународним критеријумима представљају нестандартне, односно нетранспарентне облике награда и бонуса.

Остале економске класификације у оквиру групе 41 - Расходи за запослене, планирати крајње рестриктивно.

Указујемо да је обавезно да образложење Одлуке о буџету садржи Табелу 1(прилог 1).

Табеларни прикази:

Јединице локалне власти су у обавези да у одлуци о буџету за 2023. годину, у делу буџета који садржи норме битне за извршење буџета, у посебној одредби искажу број запослених на неодређено и одређено време, **за које су у буџету јединице локалне власти обезбеђена средства**, увећан за број запослених у предшколским установама и код других корисника, посебно по сваком кориснику.

У овом делу посебно указујемо на примену одредбе члана 27е Закона о буџетском систему према којима предшколске установе и установе културе нису изузете, односно за ново запошљавање у предшколским установама и установама културе подносе се захтеви за ново запошљавање.

Табела 1. је табела са податком о броју запослених у 2023. години и планираним бројем запослених у 2024. години, по корисницима буџета локалне власти, на економским класификацијама 411 и 412, по изворима финансирања.

Табела Т1 се аутоматски попуњава подацима из табела Т1.1, Т1.2 и Т1.3 које је потребно попунити.

- Т1 - Укупан број запослених чије се плате финансирају из свих извора на економским класификацијама 411 и 412;
- Т1.1 - Број запослених чије се плате финансирају из извора 01 на економским класификацијама 411 и 412;
- Т1.2 - Број запослених чије се плате финансирају из извора 04 на економским класификацијама 411 и 412;
- Т1.3 - Број запослених чије се плате финансирају из извора 05-08 на економским класификацијама 411 и 412.

Табеле Т1.1, Т1.2 и Т1.3 попуњавају се тако што се попуњавају колоне "број запослених на неодређено време" и "број запослених на одређено време" по корисницима и то само у редовима са празним ћелијама. Осенчене ћелије се не попуњавају.

Указујемо да је обавезно да образложење Одлуке о буџету садржи Табелу 2 (у Прилогу 1. Упутства), у којој је неопходно попунити, упоредо по корисницима буџета локалне власти, на економским класификацијама 411 и 412, по изворима, следеће:

- маса средства за плате исплаћена за период I-X у 2023. години и планирана пројекција за период XI-XII у 2023. години у складу са одредбама члана 42. Закона о буџету Републике Србије за 2023. годину
- планирана средства за плате за 2024. годину.

Приликом попуњавања Табеле 2. попуњавају се само колоне са масом средстава за плате по корисницима и изворима, тако што се уноси износ масе средстава само у редовима са празним ћелијама, а осенчене ћелије се не попуњавају. Колоне са бројем запослених се аутоматски попуњавају подацима из табеле Т1.

Табела 3. је табела са бројем запослених чије се плате исплаћују из буџета са осталих економских класификација.

Табела 4. представља приказ планираних и исплаћених средстава у 2023. години и планираних средстава у 2024. години на економској класификацији 416, као и пратећи број запослених по овом основу. Напомињемо да се у овој табели приказују планирана/исплаћена средства за јубиларне награде и/или по другом основу, при чему је потребно у табели нагласити који је основ у питању (награде и сл.).

Табела 5. односи се на преглед броја запослених и средства за плате у 2024. години по звањима и занимањима у органима јединица локалне власти, а у којој је потребно унети коефицијенте, додатке за минули рад, додатке за прековремени рад и приправност и број запослених у органима и организацијама локалне власти.

Табела 6. односи се на преглед исплаћених средстава на економским класификацијама 413-416 у 2023. години, као и планираним средствима у 2024. години.

Штампани формат табела Прилог 1 – Преглед броја запослених и средства за плате, треба да има печат и потпис одговорног лица и број телефона.

Група конта 42 – Коришћење услуга и роба

У оквиру групе конта која се односе на куповину роба и услуга, потребно је реално планирати средства за ове намене у 2024. години, водећи рачуна да се не угрози извршавање сталних трошкова (421 - Стални трошкови).

Препорука је да буџетски корисници у буџетској процедури преиспитају и потребу смањења других накнада за рад, које нису обухваћене Законом (уговори о делу, уговори о привремено повременим пословима и др).

Посебно је приликом планирања ове групе конта потребан крајње реалан приступи са аспекта Закона о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама („Службени гласник РС”, бр. 119/12, 68/15, 113/17, 91/19, 44/21, 130/21 и 138/22).

Група конта 45 - Субвенције

У оквиру субвенција неопходно је преиспитати све програме по основу којих се додељују субвенције. Приликом планирања средстава за субвенције и њихових намена посебно треба имати у виду све прописе који се тичу државне помоћи.

Група конта 48 - Остали расходи

Приликом планирања наведених расхода, треба имати у виду да се услед недовољног износа средстава на економској класификацији 483 - Новчане казне и пенали по решењу судова, иста повећава смањењем осталих економских класификација, на којима је, због наведеног, неопходно прилагодити преузимање обавеза, како би се на тај начин спречило стварање доцњи.

5. Смернице за исказивање издатака за капиталне пројекте за 2024 – 2026.

Класа 5 – Издаци за нефинансијску имовину

У циљу ефикасног планирања, важно је да корисници расходе за текуће поправке и одржавање зграда, објеката и опреме (за молерске, зидарске радове, поправке електронске и електричне опреме, замена санитарија, радијатора и сличне послове), којима се чува употребна вредност зграда, објеката и опреме у стању које је било у тренутку изградње, односно реконструкције и којима се не увећава њихова инвестициона вредност планирају на апропријацији економске класификације 425 - Текуће поправке и одржавање, док се средства за капитално одржавање (значајни, дугорочни радови на реновирању и унапређењу постојећих објеката и опреме, адаптација, реконструкција, санација и др.) планирају на контима класе 5.

Приликом планирања и реализације капиталних пројекта јединице локалне самоуправе треба увек да имају у виду период који је потребан за реализацију пројекта и динамику плаћања који прати исти, те да сходно наведеном размотре могућност вишегодишњег финансирања истих, а у циљу спречавања оптерећења буџета.

Такође, приликом приказивања издатака за капиталне пројекте у буџету за 2024. годину и наредне две године, потребно је приказати не само оне капиталне пројекте који ће бити започети у 2024. години, већ и оне који су започети у претходним годинама а чија је реализација у току и при томе навести све релевантне податке везане за исте (годину почетка финансирања, годину завршетка финансирања, укупну вредност пројекта, изворе финансирања, тј. приходе из буџета, трансфере од других нивоа власти итд.).

Капитални пројекти и њихов значај

Капитални пројекти су пројекти изградње и капиталног одржавања зграда и грађевинских објеката инфраструктуре од интереса за локалну самоуправу, укључујући услуге пројектног планирања које је саставни део пројекта, обезбеђивање земљишта за изградњу, као и пројекти који подразумевају улагања у опрему, машине и другу нефинансијску имовину, а у функцији су јавног интереса. Капиталним пројектима се увећава имовина јединице локалне самоуправе путем изградње и капиталног одржавања грађевинских објеката инфраструктуре и улагања у опрему, машине и другу нефинансијску имовину.

Вишегодишње планирање капиталних пројеката

Услед сложених и бројних процедура приликом планирања, припреме и реализације капиталних пројеката, њихово пројектовање и изградња могу трајати више од годину дана, а самим тим углавном подразумевају вишегодишње издатке. Капитални пројекти утичу на будуће буџете, што захтева пажљиво планирање. За реализацију капиталних пројеката потребни су релативно велики издаци у садашњости за које се очекује да ће генерисати корист, односно добит у годинама након реализације.

Због свега наведеног важно је планирати капиталне пројекте по годинама у оном износу који је остварив и одговоран са фискалне и економске тачке гледишта.

У складу са Законом о буџетском систему капитални издаци се исказују за три године у општем делу Одлуке о буџету локалне власти, без обзира да ли се капитални пројекти уговарају фазно по годинама или корисник преузима обавезе по уговору који захтева плаћање у више година.

Приликом вишегодишњег планирања капиталних пројеката корисници полазе од:

- Општег дела одлуке о буџету локалне власти за обавезе по уговору које се односе на капиталне издатке и захтевају плаћање у више година, а које су корисници у 2023. години преузели уз сагласност надлежног извршног органа локалне власти, и дужни су да такву обавезу укључе у финансијски план у години у којој обавеза доспева у износу обавезе за ту годину и планирају по годинама у оквиру лимита на свом разделу;

- Општег дела одлуке о буџету локалне власти за капиталне пројекте за које нису преузете вишегодишње обавезе у 2024. години, корисници су у обавези да анализирају физичку и финансијску реализацију тих капиталних пројеката, у циљу ефикасније алокације средстава, као и да укључе капиталне издатке у финансијски план и планирају по годинама у оквиру лимита на свом разделу, за пројекте чија је даља реализација оправдана. На основу урађених анализа, корисници могу одустати од пројеката чија је даља реализација неоправдана.

Такође, корисници могу планирати издатке за нове капиталне пројекте у 2024. години и наредне две године.

Корисници су у обавези да, поред издатака за вишегодишње пројекте, исказу и капиталне издатке за једногодишње пројекте, односно за пројекте чија реализација траје годину дана.

Планирање издатака капиталног пројекта

Ради ефикаснијег планирања и припреме, поступајући у складу са законским одредбама, корисници буџетских средстава дужни су да органу надлежном за послове финансија доставе планиране капиталне пројекте за буџетску и наредне две године, приказане у табели (Прилог 2. Обрасци за програмски буџет). У наведеним табелама, корисници су у обавези да исказу планиране издатке за капиталне пројекте по годинама који се односе на изградњу и капитално одржавање, по контима на трећем и четвртном нивоу, и то:

1) издатке за израду пројектно-техничке документације на конту 5114 (осим уколико је иста већ израђена);

2) издатке за експропријацију земљишта на конту 5411;

3) издатке за извођење радова на изградњи, односно извођење радова на капиталном одржавању на контима 5112 и 5113;

4) издатке за ангажовање стручног надзора на конту 5114 (осим уколико исти нису планирани од стране Инвеститора или на неки други начин).

Уколико корисници нису планирали средства за израду пројектно-техничке документације и за ангажовање стручног надзора, дужни су да наведу који субјект (институција, организација, јавно предузеће итд.) је обезбедио средства за те издатке и у ком износу или ће тај посао обављати у оквиру свог редовног пословања.

У циљу реалног планирања издатака капиталног пројекта, неопходно је да корисници образложе тренутни статус дозвола и сагласности (локацијска, грађевинска дозвола, сагласности одговарајућих јавних предузећа) које су неопходне за почетак извођења радова. Корисници су дужни да планирају расходе, који су у вези са добијањем ових дозвола и сагласности, на одговарајућим контима.

Такође, на основу свеобухватне процене потреба, пројекте је потребно рангирати по приоритетима, у складу са усвојеним стратешким документима, водећи рачуна да приоритет у финансирању имају већ започети пројекти.

6. Поступак и динамика достављања предлога финансијских планова буџетских корисника

Предлог финансијског плана корисника буџетских средстава за 2023. годину потребно је израдити према овом Упутству и исти треба да садржи следеће обрасце и табеле:

- Прилог 1- Укупан број запослених чије се плате финансирају из свих извора на економским класификацијама 411 и 412 у 2023. години (Табела 1).

- Прилог 1- Маса средстава за плате исплаћена у 2023. години и планирана у 2024. години (Табела 2).

- Прилог 1- Број запослених чије се плате финансирају из буџета са осталих економских класификација у 2024. години (Табела 3).

- Прилог 1- Планирана средства на економској класификацији 416 у 2024., години (Табела 4).

- Прилог 1- Преглед броја запослених и средстава за плате у 2024. години по звањима и занимањима у органима и службама локалне власти (Табела 5).

Прилог 1- Исплаћена средства на економским класификацијама 413-416 у 2023. години као и планирана у 2024. години (Табела 6).

- Прилог 2 - Обрасци за припрему програмског буџета.

- Прилог 3 - Пројекција прихода и примања за период 2024-2026. год.

- Прилог 4 - Пројекција расхода и издатака за период 2024-2026. год.

- Прилог 5 - Опредељени обим средстава за 2024. годину

(све претходно поменуте захтеве, односно табеле добићете електронским путем)

Потребно је да се предложени расходи искажу према очекиваним изворима средстава: приходи из буџета општине и остали приходи индиректних корисника (донације, приходи које

индиректни корисници остварују из изворних активности – сопствени приходи). Обавезно је навести све расходе који се планирају из сопствених прихода, с обзиром да је услов за коришћење остварених сопствених прихода планиран расход у буџету из тог извора.

Предлог финансијског плана обавезно треба да садржи писано образложење, да буде потписан од стране одговорног лица корисника буџетских средстава и оверен печатом.

Корисници буџетских средстава који састављају предлог финансијског плана за 2024. годину по основу овог упутства, **дужни су да захтеве у писаној форми** доставе Одељењу за буџет, финансије и трезор (приземље, канцеларија бр. 13) најкасније до 10.09.2023. године.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АП ВОЈВОДИНА
ОПШТИНА ТЕМЕРИН
ОПШТИНСКА УПРАВА
Одељење за буџет, финансије и трезор
Број: 40-139/2023-05
Дана: 07.07.2023. године
ТЕМЕРИН

